

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
 A fűzetési árak: Egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 50 kr, negyed évre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Közsegek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

Az agrárszociális mozgalom.

A tavalyi aratóstrikának meg lett a kellemetlen folytatása. Szabolcsmegyéből küldöttség jött a miniszterelnökhöz, mely védelmet kért a szociálisták izgatás üzemeljei ellen, kérte a bujtogatás elnyomását, a lázítás megfékezését. E megyében és a szomszédos megyékben felette válságosnak festik a helyzetet és a csendőrség elégtelensége folytán a katonaság segítségét veszik igénybe. Szabolcs- és Szatmármegyében a földbirtokosok felfegyverkezve járnak, a hatóságok a katasztrófa kitörésétől félnek.

A földművelésügyi miniszterhez fordulnak az érdekeltek, hogy ő orvosolja a bajt és keresik az okokat, melyek e helyzetet megérlelték. Egyik osztály a másikat okozza és közösen mindnyájan azt erősítik, hogy a földművelésügyi miniszter érlelte ennire a dolgokat és adják a képzelhetőleg jobb tanácsokat, melyeknek elfogadásától függ az ország boldogsága.

„Bánjanak emberségesen, kiméletesen és igazságosan a munkásaikkal!” — ezt kiáltotta oda tavaly a magyar mezőgazdáknek a földművelésügyi miniszter. Az volt a hiba, hogy előtte 15—20 évvel senki sem mondta ezt a földbirtokos uraknak.

A kormány óva intette a néppártot és figyelmeztette a hecchkaplánokat veszedelmes üzemleikre, a kik az osztályharcot szították. A hiba ellenzéki távbeszélőkre esik vissza, a kik még a parlamentben is a néppárt pártfogásával akartak brillírozni.

Hiába aposztrófálta a kormány az ellenzéki sajtót, hogy hagyja abban a megyei hatóságok ellen folytatott izgatását és ne tegye üzletlő a közgazdasági közegek tekintélyének aláásását. A hiba az volt, hogy ez a sajtó a kormány ellen vívott személyes harcában vak maradt ama veszedelmekkel szemben, melyek a hazát fenyegették és mindnyájunk fejére gyújtotta a tetőt. Utjában voltak a latifundiumok, általános szavazati jogot követelt s jelszavakat dobott a nép közé, melyeknek hatása forradalmi volt. De ha a szociálista bujtogatók ál-

tal felizgatott esőcselőknek az általános szavazati jogot és Magyarország összes latifundiumait ma a nyakába akasztjuk, ezzel egy fokkal sem lesz kisebb a veszedelem.

A kik a bajt okozták, most mindenféle tanácsal állnak elő. A sajtó a nagybirtokot, ez meg a sajtót okozza. Az országos gazdaszövetség azt a tanácsot adja, hogy népszerű iratokat, lapokat, naptárokat, ismertetéseket kell a nép közt terjeszteni.

Mások a sajtószabadságot akarják megszorítani, a kik az előtt annak legtüzeesebb védelmezői voltak, most egyszerre támadókká lettek. Ezek is csak zavart akarnak okozni a kormánynak.

Azt az eszközt kell erőlyesen alkalmazni, melyet a képviselőházban jelöltek meg. A csendőrség szaporítása, katonaság kirendelése kell, mert most már csak ezzel lehet az országon segíteni, mivel a bujtogatókat már nem lehet ellensúlyozni, hanem elnyomni kell őket.

Frázisok és csillapító beszédek itt rossz helyen vannak alkalmazva. A mozgalom sokkal mélyebbre harapódzott, hogy sem szép szóval hozzá lehetne férni. A birtokos osztálynak az említett megyékben sem birtoka, sem élete nem biztos és így a kormány kötelessége, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel erőlyesen hozzájárasson a mozgalom leküzdéséhez. Tulnag erőlynek soha sem lehetnek oly gonosz következményei, mint a rossz helyen gyakorolt engedékenységek és habozások. Az ország egész belső rendje van kockára téve és e párbajban az összes meggondolt elemek a kormány pártján állnak és erőlyes cselekvést követelnek, de olyan eszközöket kell alkalmazni, melyek rögtön használnak.

Hogy pedig az ilyen bujtogatások ne ismétlődjenek, arról később kell gondoskodni. A mezőgazdasági munkások felvilágosítására majd lesz gondja a földművelésügyi miniszternek. De a jelen pillanat biztosításáról is kell gondoskodni, még pedig minden áron.

A „magyar” szociálizmus.

Ime, hogy miként támad a magyar szociálizmus:

Tápió-Süly tájáról az ősszel vagy harmincz földet művelő napszámos fölkeredet munkát vállalni Szabolcsmegyébe. Ellátván odafőnö Szabolcsban az őszi munkát, hazatért vissza a Tápiópatak vidékére. S ime, Szabolcsmegyéből valósággal megdöbbentő híreket olvasni az ott kitört agrárszociálisztikus mozgalmakról.

Az összefüggés itt szembeűnő. Mert emlékezhetők még, hogy a mult nyáron Tápió-Süly vidékére egy zászlóalj katonaságot kellett összpontosítani az ottani földművelők szociálisztikus mozgalmaival szemben. A szabolcsmegyei szociálisták így nyilván már tanítványai a tápióvidékieknek.

Ez a tapasztalat sokkal nagyobb jelentőségű, mint a szabolcsmegyei munkásmozgalmak magukban véve. Mert elvégre is egy század, ha nem egy század, egy zászlóalj, ha nem egy zászlóalj, úgy egy ezred katonaság elejét tudja venni minden veszedelmek, mely egyik vagy másik vidék fenyegető jellegű mozgalmából támadhat. Az állambatalomnak nem is okozna valami tulságos nagy gondot, hogy az ország egy területén — elszigetelten — még oly vészes jelenségek űtik is föl fejüket. Az ilyen elszigetelt mozgalmat csakugyan el lehet fojtani csirájában olyan intézkedésekkel, a melyeket a szabolcsmegyei szociálizmus elfojtására sajtóban s parlamentben egy aránt ajánlgtatnak. Sőt a mire illetékes helyről is céloztak, esetleg statáriummal csakugyan gátat lehetne vetni minden veszedelem elé.

De — elmondhatni — elenyészően kis jelentőségű az olyan helyi jellegű mozgalmaknak a ténye, mint a milyenek a szabolcsmegyeiek is. A mi a közgazdasági és politikai hatóságok mély belátását, megfontolását kihívja és megköveteli, az az a tapasztalat, a melyet ily mozgalmak kitöréséből levonhatni. A bevezetésekp elmondott egyszerű adat

TÁRGZA.

A papucs.

Kérdy Sándor határozottan szép férfi. Igaz, hogy élte tavaszát néhány évvel már túlhaladta, sőt halkan és titokban már be is kopogtatott nála a korai ősznek egy-egy hírnöke: a fodrásza nem ritkán akadt egy-két színehagyott hajszálra; a csipetűje ugyan még könnyen el-eltávolította, de hajh! majd szaporodnak! Aztán a homlokesontja is már-már szerénytelenül lépett előtérbe, míg a szeme szögletétől finom vonalak ágaztak el, az idő által majdan ásandó ránczok tervzajzai. De ettől eltekintve Sanyi — ezzel a névvel barátai becézték — még mindig teljes birtokának örvendett az ő némi-képp nőies szépségének, a mivel már annyi nőt meghódított. Arezonásai finom lágyágát még mi sem élesítette, sugár termetét nem vette ki alakjából semmiféle kövéredés, járnai pedig járt olyan ruganyosan, akár egy husz éves ifjú.

Legnagyobb büszkeségét lelte azonban Sanyi jól ápolott kezében, melynek alacson kesztyűszáma minden jól nevelt divatbólt bókjait provokálta. Ezek a piczi kezek egészen reá termettek egy nagy vagyón eltékozlására, így Sanyi nem is mulasztotta

el, hogy nagy lábon éljen, talán, mert kis lábait az asszonyóp is irigyelte tőle.

De kacérkodott is eleget végtagjainak kiesiny voltával. Kezét festői pózban érvényesítette, lábát szembetűnőleg előretolta. Magától érthető, hogy cipője is az elegancia netovábbját képviselte, míg vékony ujjait gyémántok ékesítették. Egy időben, e gyémántok csak „szimili” voltak. Abban az időben, mikor az apai birtokot már elverte volt és még mielőtt ő maga — a felesége birtokát képezte.

Mert tetszik tudni, — történnék csodák még! — Sanyi nős ember. A legűnyélet egy viharos évtizede után mindene eluszott, ő maga pedig adós-ságban. Így tehát bevezett valami gazdag házasság nyugtalan révébe. Azt hitte: nőül vesz két óriás bérházat s ráadásul egy szerelmes özvegyet. A házak háromemeletesek, a félemeletet nem számítva; az asszony nálánál tíz évvel idősebb, de legalább csuf. Hanem szerelmesnek szerelmes és — féltékeny.

Kérdőné a férjét elhalmozta gyöngédségével. Különbben pedig őrizte és szemmel tartotta minden oldalról, a mit könnyen tehetett, kissé kancsal lévén... Különbben hizelegve ápolta férjét, oly annyira, hogy ez nemesak betelt a sok czirogatással, de alaposan meg is unta. Ha ez az asszony „szép fejcskének” nevezte, Sanyi szinte átkozta azt a szépséget, mivel ezt a bár gazdag csufságát megszerezte. Bármilyen nagyra is volt keskeny lába

kiesiny voltával, néha napján az esztendőnek a mammuth körmeire kívánczozott.

Sanyi felesége tudniillik nem mulasztott el egyetlen alkalmat se, hogy kedveskedjék neki egy pár sajátkezüleg himzett papucssal. Minden születésnap, minden névnap hozott számára — papucsot. Papucssal emlékeztette egybekelésük napjára, papucsot talált férjcskéje a husvéti tojásban és a karácsonyfa alatt is ott ékeskedett az elmaradhatatlan papucs. Annyi papucs, mikor különben is papucs alatt nyögött! Nem is viselte aztán boszuságában, csak éjjel; reggel alig, hogy felkelt lábát már beszorította a cipellőbe. Pedig hát bővelkedett papucsból, volt neki minden szín- és árnyalatban, számtalan mintázatban. Volt papucs a gyapjúból, se-lyemből, sénéliából, gyöngygyel kirakva, aranyhim-zéssel, varrottas kivitelen — annyi, hogy boltot is nyithatott volna. És a különböző papucsek e töme-gét, őt ruhaszekrény aljában szépen sorba állítva felesége nyilvántartotta és minden áldott nap meg-szemlélte és megolvasta.

Hazudnánk, ha azt állitanók, hogy Sanyi eze-ket a papucsszemléket szívesen látta. Nem szerette, ha a felesége kiszámította a párokon, hány év óta tartja őt magát papucs alatt.

(Vége következik.)

is szolgált egy ily megdöbbentő tapasztalatot amelyet komoly megfontolás tárgyává kell tenni. Mert az illusztrált adatból is kitűnik, hogy milyen észrevétlenül s milyen egyszerű eszközökkel terjesztik a mételytanokat azok, akik akár tudatosan, akár öntudatlan fanatizmussal azok hiveivé szegődtek.

Két esztendő előtt a vidéken — mely a székesfőváros tözsomszédságában van — hírét se hallotta a nép a szocializmusnak. A mozgalmak, dolgos földmivésznép hol jobban, hol kevésbé beérte helyzetével. Történt azonban, hogy néhány turai földmivés Jekerült munkába Békésmegyébe, ott megismerték ezek a gazdák a békésmegyei szocialisták eszméit s öszkór hazatérve, tornáczalatti, ház-előtti beszélgetésekben megismertették Turán és környékén az eszméket. Egyébként is rossztermésű esztendő fogékonnyá tette a népet az ilyes eszmék iránt és a Békéből importált eszméknek termékeny talaja lett a Tápió völgye. Ma, egy esztendővel azután, hogy azok a munkások Békéből hazatértek, nincs a Tápióvidéken gyerek se, aki ne beszélne szocializmusról földosztásról, kapitalizmus s az új eszméknek legkitartóbb és legerélyesebb hirdetői az asszonyok.

Ez a rövid adatesoport bevilágít a magyar agrárszocializmus jellegébe. Nem csak hivatásos, abból élő u. n. szocialista vezeték lázítanak, de az eszméket a föld munkásai maguk is ébresztik, maguk terjesztik, maguk élesztik azzal a közvetlen móddal, a melylyel a nép fiai maguk közt érintkezni szoktak.

Maguk se tudják jóformán, hogy valami veszedelmes dolog az, a min úgy felbuzdultak; nem is szándékosan terjesztik a mételyeszmék magvait, de terjesztik.

Mindezekből nyilvánvaló, hogy az általános eszme áramlatot, mely a föld munkásainak gondolatvilágát elborítani készül, ezt merő övrendszabályok nem hárítják el.

Az is nyilvánvaló már több esztendő óta, hogy megokolatlan optimizmus volt hirdetni, hogy az ilyen veszedelmes eszmeáramlatok nálunk nem lennek mederre. Sajnos, újabb meg újabb véráldozatok terelik le a közvéleményt az optimizmus ez ösvényéről.

Nincs már az optimisták táborában a földmivelésiügyi kormány sem, mely egy jól átgondolt törvénnyel akarta a földmivelő gazda és munkása közötti jogviszonyt szabályozni. Hogy ez az új törvény mint válik be gyakorlatban, az e nyáron fog bebizonyulni; a próbát néhány hónap alatt meg fogja állani e törvény. Mert e törvény nem is arra való, hogy a szenvedélyek forradalmi viharzásában a hullámokat elsímitó olaj legyen. Csak normális viszonyok közt terjesztheti a törvény áldásos hatását.

De az új törvény megalkotásával nem fejeződhetett be a mezőgazdasági munkáskérdés megoldására való törekvés. Az intézmények és intézkedések egész épülete tudja majd csak valaha e kérdést megoldani; az új mezőgazdasági munkatörvény csak egy gránitköve vagy esetleg egy fillére e nagy épületnek. Ez a felfogása nyilván Darányi miniszternek is, ki a mezőgazdasági munkásokra vonatkozó adatok pontos és részletes statisztikájából is előkészíti magának és miniszteriumának e fontos ügy egyes momentumait.

E mumentumok közt különösen kiemelkedik a mezőgazdasági munkások helyes szellemben való nevelése társadalmi intézményekkel s általában a föld népének helyes irányban való iskoláztatása gyerekektől fogva.

Azok a gazdasági bajok, a melyek a szabolcs-megyei zavargásokban élesedtek ki, nem oly kisszerűek, hogy egy rövid cikk keretében foglalhatók lennének. Mi csak utalni akartunk azokra a momentumokra, a melyekre a zavargások szinte rámutatnak. Az első kötelesség mindenestre a közveszedelemnek rögtön elhárítása bármily eszközökkel: ezt a felfogást mi is valljuk. De ismét csak megokolatlan optimizmusnak kell hirdetni azoknak a felfogását, kik azt hiszik, hogy e pillanatnyi, ideiglenes eszközökkel a mezőgazdasági munkáskérdést Magyarországon megoldották.

Mi ennél jóval pesszimistikusabb színben látjuk a helyzetet és azt tartjuk, hogy sok esztendő eszme harsza, sok esztendő gondolkodása, sok esztendő gondja és sok esztendő megfeszített munkája

és az államhatalom teljes erélye lesz csak képes megoldani a magyar szocializmust: a mezőgazdasági munkáskérdést.

P. H. sz.

Igazgatósági jelentés.

Felolvasta Dobay János a Rudolf kórház f. hé 6-án tartott közgyűlésén.

(Folytatás.)

Ismeretes a tisztelt közgyűlés előtt, hogy az 1896. évben egy vízvezeték rendeztünk be, melynek költségeit, minthogy azon időben az építés alapvagyónunkat nagyon megtámadta, elnök bárónő volt kegyes kölcsönképen előlegezni. A vízvezeték nem vált be s így kénytelenek valánk Vogt brásói vállalkozó által új szivattyút alkalmaztatni s egyéb javításokat eszközölni. Ez is belekerült 300 frtba. S úgy a vízvezeték jelenleg 1120 frtunkban áll. A kölcsönt elnök bárónőnek visszafizettük, a Vogt számlája is ki van egyenlve. A vízvezeték pedig a folytonos és állandó tatarozás után működik, de szakértők nézete szerint nem sokára el lehetünk készölve, hogy ismét új szivattyúról kell gondoskodnunk, mert a jelenlegi is igen kiesiny azon vízmennyiség szállítására, mit a sok mosás és fürdő igényel. Ennek a víz mizeriának legfőbb oka azon körülmény, hogy kezdetben nem tudtuk víz szükségletünk mennyiségét megállapítani s így a felszerelés sokkal kisebb a szükségesnél. Egyébiránt vízvezetékünk jelenleg működik s még egy ideig meglehetünk vele.

Örömmel jelenthetem, hogy ápolási napjaink száma mult évben ismét szaporodott és pedig 1628-al több, mint a megelőző évben. Az 1896. évben volt 12052 ápolási napunk s az 1897. évben pedig 13680. Betegünk volt az 1896. évben 564, 1897-ben pedig 600, tehát 36 a szaporodás. -- Ezen számadatok elég szépen igazolják, hogy intézetünk oly jó hírnévnek örvend, milyennel kevés magán kórház dicsekedhetik, mert a hozzánk évenként beküldeni szokott kimutatásokból gyakran meggyőződtem, hogy a miénknél sokkal nagyobb megyék kórházai — hol más kórház nincs — sem mutatnak fel több ápolási napot. Én ezen kedvező eredményt két dologra viszem vissza, egyminat arra, hogy a mi napi 50 kr. gyógydíjunk szerfelett mérsékelt s hogy intézetünkben a gyógykezelés és ellátás oly kitűnő, hogy a betegek szívesen keresik fel kórházunkat. Ez magyarázza meg azt is, hogy intézetünk most már határozottan nem ajánlhatja a kórházzal való átalakulást, minek engedélyezése magasabb helyről kilátásba helyeztetett, mert mi a csekély 50 kr. gyógydíj mellett sokkal hasznosabb szolgálatokat tehetünk vidékünk közegészségügyének, mintha kórházzá átalakulva, a magasabb igazgatási költségek miatt magasabb gyógydíjjal kellene működünk.

A mi a gyógyköltségek felhajtását illeti, a következőket jelenthetem:

Az 1896. év végén hátralék volt 5444 ápolási nap után	5444 korona
Mult év folyamán	13680 "
ápolási nap után felmerült	13680 korona
Összesen 19124 korona	

Mult évben befolyt a pénztárba	10679 korona
Hátralék 8445 korona.	

De ezen hátralékból is f. év január havában már befizettetett 2335 korona s a betegsegélyző pénztár, honvédség és államkincstár által biztosan megtérítették körülbelül 2200 korona s így a hátralék vajmi kevés. Ennek felhajtása iránt a szükséges lépések meg vannak téve. Itt megemlíthetem, hogy postakönyvünk tanúsága szerint mult évben 412 esetben vettük igénybe a különböző közigazgatási hatóságok segítségét s mindennapi érintkezésünkönél mindenkor a legnagyobb előzékenységet tapasztaltam. Kedves kötelességemnek ismerem tehát a tisztelt közgyűlés előtt ajánlatba hozni, hogy meggyénk érdemes alispánja nagyságos Gábor Péter urnak, Cseh Gyula kézdi-járási és Hollaki Attila orbai járási főszolgabíró, Morvay Endre és Deák Sámuel szolgabíró urnaknak s végül Kézdi-Vásárhely város polgármestere Bartók Károly urnak és a városi tanácsnak, mondjon a

a tisztelt közgyűlés a tapasztalt jókért hálás köszönetet.

A mult év folyamán kapott segélyekről és adományokról következőket jelenthetem.

Megkaptuk a vereskereszt egyesülettől a rendes 200 frtnyi segélyt és a rendes tagdíj-járulékot összesen 320 frtban. Nem vagyok azon helyzetben, hogy határozott összegben megállapíthatnám azon segély mennyiségét, melyben a vereskereszt egyesület eddig részesített, de talán nem csatlakozom, ha körülbelül 13.000 frtra becsülöm azt és ezzel szemben mi nem adunk semmit s csupán háboru esetre köteleztük magunkat, hogy 30—50 ágyat az egyesület rendelkezésére bocsátunk. A vereskereszt egyesület igazán önzetlen, nagylelkű támogatása megérdemli, hogy közgyűlésünk rendén hálás szívvel emlékezzünk meg róla s minden egyes tag társadalmi uton mindent megtegyen, hogy az egyet eszméje minálunk folyton ébren tartassék s minél több tagja legyen.

(Vége következik.)

CSARNOK

Jámor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

— 129 —

Téns Szerkesztő Ur!

Mostanság minden a csudát kitanálnak az emberek. Pédának okaét az ember beszédgyit szépen bepácozzák, elteszik egy masineriában s mikor valaki akarja hallani, csak éppen forgatni kell az masinát s mindnyá hallani lehet az beszédet. Szó sinos róla, hogy én is alkalm adtán az én kedves Petronellám haragos szózátyát bepácozzatom az jövő nemzetség okulásá szempontyából. Feltanáltak egy másik masinát, mejjel minden isteni tudomány nélkült meglehet az szüveket és veséket vizsgálni. Az ször az igaz, hogy lemenyen, hova ez az ördögös masina sugara rásüt, de azét mindent meglehet látni, az mi az emberben történik. Kitanálták aztot es, hogy az tenger vízében aranyt vagy s most mán leakarják szűrni, hogy az aranyat kihallásszák, csak éppen az a küs baj vagy, hogy ijjen formán minden egy darab aranyt két darab aranyba kerül. Egy másik tudós azon studérozik, hogy ő az ember gondolatját lefotograférozza s erre egyéb sem, kell mint egy alkalmas csepesz, melyet felnyomnak az fejre s az gondolat rejta marad.

Hanem ez mind kis Miska ahöz képest, mit egy nimet tudós kitanált. Ez a Senk nevű ember aszongya, hogy egészen az asszonytól függ, hogy fíja legyen-e vagy leánya. És pedéglen úgy, hogy ha az nő szeméj terhességének évadgyán sokat eszik, leány lesz, ha pedéglen keveset, akkor fíju. Nem vagyok fejérnép s így nem szólhatok a dologhoz, hanem annyé igaz, hogy ha ez valóság, akkor igen fájni világ lészen, met hát az szegény embereknek, kiknek nem igen jut az jobbaeska intertenezőra, mind csak fiukat szaparatának s az gazdagok, kik sokat ehetnek mind leányt s ijjen formán csak gazdag leányok s szegény legények lesznek s a naacsás kisasszonykáknak muszáj lenne szóga legényekhez férjhez menni, met hát az emberi nemzet egy nimet tudós kitanálása mán ki nem pusztulhat. Egyébaránt ezen újabb tanálmány ki vagy próbálva, de nem éppen valami fényes eredménynel. Elmondom aszt es, hogy miképen történt. Hát bizony a dolog úgy esett, hogy Bidige Pistinek elmondta Möréz zsidó az dolgot s minek utánna Pisti komámnak erőst nagy szüksége vót egy fíu gyermekre az bátyja ura után öröklendő szép földök mán, met mivelhogy arról vót szó, hogy az a testvér örököl, kinek fíja lészen, Pisti komám kapott az alkalmatosságon s feleségét erőst hitvány intertenezőra szoritotta. Osztan mikoron szülésre került az dolog, szépen be es töt az nimet tudós okoskodása: fíju lett, de az hitvány táplálkozás mán anyja és gyermeke meghót 2 nap alatt.

Ijjen formán nem tudja az ember, hogy higgyen-e a nimetnek, vagy nem.

Kárbahagyó, 1898. február 14.

Maradtam
tisztelővel és becsülettel
Jámor Están,
egyházi és harangkezelő.

Ujdonságok.

— **Uj rendőrkapitány.** A s.-szentgyörgyi rendőrkapitányi állásra Sübek Ede megyei írodatiszt helyettesített. Benne egy rendkívül szorgalmas és tehetséges tisztviselőt nyert a s.-szentgyörgyi rendőrség s mi csak gratulálhatunk ezen intézkedéshez.

— **A vádlatok padjáról.** Az 1896. év okt. 4-én Ferencz napi bucsu volt Petőfalván s ezen alkalommal Bors László imecsfalvi r. kath. plebános tartott egyházi beszédet. Ezen prédikáció alap-esszméje az volt, hogy nem minden vallás jó vallás s éle az eretnek protestánsok ellen irányult. Kikapta a magát alaposan Luther Márton, ki a testi bűn fertőjében leledző bűnhagyott ember volt s kikapták a magukét a protestánsok is, kik elzüllött kath. papok és fajtalan apácák ivadékai, de tán legrosszabbul járt a magyar kormány, melyről a szent beszéd ígnyen emlékezik meg: „és a bitang kormány rák hozta a polgári házasságot” stb. Igen természetesen a hívek között nagy számban valának protestánsok is, kik mélyen megbotránykoztak a szent pap ezen heves kirohanásain s akadt közöttük, ki bejelentette az esetet a kézdivásárhelyi kir. törvényszékhez. Ezen ügyben tartott meg mult pénteken a végtárgyalás nagy érdeklődés mellett. A bíróság tagjai voltak: Szancsali Antal bíró elnökléte alatt Vajna Dénes és Vajna Gáspár szavazó bírák. A vádhatóságot Solim Miklós kir. ügyész s a védelmet Herepei Iván képviselték. Jegyző: Solim Ferencz aljegyző. Vádlott végtárgyalás rendén visszavonta a vizsgáló bíró előtt tett részleges beismerő vallomását s menyreföldre tagadott mindent. Hivatkozott Aszvár szent Ferenczre s Lepsényi Miklósrá (szegény szent Ferencz minő társaságba kerültél) s elmondotta, hogy ő az inkriminált passzusokat Lepsényi ur egyházi művéből vette, de arról mélyen hallgatott, hogy Lepsényi ur vallás elleni izgatásért már ült s hogy széles Magyarországon ugy ismerik őt, mint dühöngő fanatikus s hogy egy ilyen ember rémlátásaiból ezítlálgatni a petőfalvi publikumnak, nem épen épületes dolog. Mintegy 40 tanu volt beidéző, kik nagyon vegyesen vallottak, azonban csak ötön voltak, kik a kérdéses kifejezéseket hallották. Jó este lett, mikorra a tárgyalás véget ért s ekkor a bíróság elnöke kihirdette az ítéletet, mely szerint terhelt a vád alól felmentetett. A nagyszámu érdeklődő közönség éljenzéssel fogadta a felmentő ítéletet s mikor az elnök figyelmeztette a publikumot, hogy tetszésnyilatkozatoktól tartózkodják, az elnököt éljenezte meg. Persze a tárgyalásnak már vége levén, nem lehetett ezen tüntetés ellen mitsem tenni. A legnevezetesebb a dologban az, hogy ugy a tüntető közönség, mint a rendkívül energikus és talentumos védő ügyvéd protestáns volt.

— **Rablás.** Toók Pál és Székely György rovt multu kovács segédek arra határozták magukat, hogy rövid uton egy kis pénzmagra tesznek szert hogy s ezen céljukat elérhessék, ha szükség, meg vért is ontanak. A két jó madár áldozatul egy Kuhl János nevű 16 éves kucsebert szemelt ki, kiről tudták, hogy gyenge fiu s pénz is van mindig nála. A szegény fiut csütörtökön éjjel nyomon követték s egy alkalmas pillanatban megtámadták. Az egyik a száját fogta be, hogy ne kiálthasson, a másik pedig egy kalapácsal ütötte fejben s e közben 1 frt 30 krajzi pénzét s ezüst óráját zsebéből kivették. A kucseber fiu érezve, hogy ezek őt meg is ölik, ha ellentáll, az első ütésre egyet sikoltott s aztán a földön elnyulva tettette magát, mintha meg lenne halya s ez megmentette életét. Szerencsére, a rendőri őrség épen a piac körül járt s hallva a sikoltást, rohamléptekkel sietett a helyszínére, mire a két jó madár áldozatát ott hagyva, futásnak eredt, azonban a rendőröknek a sértett vallomása alapján sikerült még azon éjjel mindkét tettest elfogni. A két jó madár bevallotta tettét s átadattak a kir. törvényszéknek.

— **Színészlet.** Nagy harez-háboru van most a kézdivásárhelyi szini idény felett. Az engedélyt a városi tanács Csóka Sándornak adta ki, de a Tiszai Dezső szintén szeretne bejöni s hogy ezt elérhesse, erősen ijesztgeti az intéző köröket, hogy Csóka nem jön Erdélybe s így Kézdivásárhelyre sem. Minden ilyenmü hírekkel szemben Csóka Sándor színigaz-

gató ur ezen az uton is kijelenti, hogy a kézdivásárhelyi nyári idényre kapott engedélyét okvetlenül igénybe fogja venni.

— **Védekezzünk!** Az O. M. G. E. szaklapja, a „Köztelek” többször figyelmeztette gazdaközönségünket az amerikai lóhere és amerikai luczerna káros, sőt veszedelmes voltára. Az amerikai luczerna beözönlése ellen tudvalevőleg Mauthner Ödön budapesti magkereskedő vette fel a harezot és ugyancsak Mauthner heti jelentéseiből olvassuk, hogy az amerikai luczernamag még folyvást oly nagy tömegben özönlök hazánkba, hogy az ilyen mag forgalmazói árait 4—5 forinttal leszállították és ezt körlevelekben tudatják a gazdákkal. Kötelességünknek tartjuk gazdáinkat figyelmeztetni, hogy óvakodjanak az amerikai luczernamagtól, a melyet igazi származása letagadásával tisztán, sőt európai luczernamag közé keverve árusítanak.

— **Kitűnő magok.** Sok évi tapasztalatunk után határozottan állítjuk, hogy a legjobb és mindig biztos és csiraképes virág- és veteménymagok Mauthner Ödönnél kaphatók. Ezen világhírű szolid céget mindenkinek a legjobb lélekkel ajánljuk. A vevők könnyebbségére szolgál, hogy Mauthner Ödönnel Kézdivásárhelyt Kupán Józsefnél raktára van s a magok innen is beszerezhetők.

— **Dr. Johnsen,** híres orvos hagyatéka azon recept, mely szerint a Dr. Johnsen kenőcs készül. E szer használatának leírását ingyen küldi meg a Zoltán-féle gyógyszerár (Budapest, Széchenyitér) mindazon csuz és közsvényes betegeknek, kik ezimeiket beküldik. Az elismerő levelek ezrei bizonyítják a szer páratlan csodás hatását.

— **Teljes üzletfelosztás miatt** rendkívüli alkalom nyílik ékszerek, arany- és ezüst áruk, órák bámulatos olesó beszerzésére a 30 év óta Budapesten, Kossuth Lajos utca 17. sz. alatt fennálló Benedek Gábor és Testvére ékszerész- és órák üzég-nél. A legdivatosabb ékszerek, ezüstárak, gyertyatartók, girandolok, tálak, kávé- és teás-készletek, mind 13 próbás ezüstműből, továbbá valódi svájci órák minden elfogadható áron adatnak el. Ezüst evőeszközök grammja 5 és fél kr., teljes 12 szemelynek való evőkészletek börtokban 150 frt és feljebb.

Hivatalos rész.

Háromszékvármegye szabályrendelete a dögterek és gypmesterségről.

(Folytatás.)

12. §.

A gypmester köteles, hogy ha egy kidobott vagy uton hagyott hulláról értesítést vagy vesza kobor kutyák összefogása végett a községekben járatokat tart és bárhol hullát talál, azt a községi dögterre kiszállítani és ott eltakarítani s e körülmény a hulla minőségének felelőltése mellett a legközelebbi előjárásnak bejelenteni.

Az elásás költségeit az állattulajdonos, ha az egyáltalában kipuhatolható, tartozik fizetni, ellenesetben a község, melynek határában a hulla találtatott.

13. §.

A gypmester köteles minden tudomására jött megbetegedéstről és elhullásról az előjárásnak jelentést tenni, ép ugy a veszettségben gyanús állatokról is.

14. §.

A telepre, illetőleg a községi dögterre szállított állati hullák terményének bármily természetű értékesítése csakis állatorvosi szakvélemény alapján az I-ső foku hatóság engedélyezése mellett történhet.

15. §.

Ha a telep esetleg esontgyűjtésre is berendeztetnék, az ott összegyűlt esont csak teljesen kiszáradt állapotban és fertőtlenítés után bocsátható forgalomba.

16. §.

A gypmester az átvett állatokról és hullákról a befogott ebekről és talált hullákról az alábbi minta szerint nyilvántartási jegyzőkönyvet vezetni köteles s ezt minden év végén az előjáróság útján az I-ső foku hatóságnak betérjeszteni.

Kelt	Folyó szám	Az állat vagy hulla leírása, kutyáknál a védjegy megjelölése	A tulajdonos neve és lakohelye, házszáma	Az ok (betegség) leírása, megfigyelés, illetőleg kiirtás	A gypmester által fogatott natosított intézkedések megjelölése	Megjelölés a hatóság vagy azemélynek, melynek felhívására a gypmester közbe lépett

17. §.

Más helyi teendők végzése iránt, a mennyiben az állategészségügyet nem érinti, a községgel külön szerződési viszonyban állhat, mint p. o. peczegődrök tisztítása stb., köteles azonban arról, gondoskodni hogy az állategészségügy ez által hiányt ne szenvedjen.

18. §.

A gypmester alkalmaztatása előtt teendőinek pontos és lelkiismeretes ellátására fogadalmat tesz, mely írásba foglalandó, a gypmester által aláírandó (illetve keze vonás-al ellátva) a helyi hatóság irattárában elhelyezendő.

(Vége következik.)

Nyiltér*)

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig** postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (es. ésk. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbéllyel ragasztandó.

Fogorvos

Perl József

American Dentist dr. of. Dental Surgery.

Amerikában kiképzett plombeur Kézdi-Vásárhelyt való tartózkodását f. hó 24-ig meghosszabította Rendel. „Millenium” szállodában 1. sz. alatt d. e. 8—12-ig és és 2—5-ig.

Hirdetések.

és

HALHÓLYAG

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára. **Ára** tucatzatonként eredeti parisi csomagolásban 80 krtól 8 frtig.

Megrendelések pontosan és diszeréten eszközöltetnek.

KELETI J.

es. és kir. szabadalmazott kötszer-gyár

Budapest, IV., koronaherczeg-utca 17. sz.

10 frtnyi megrendelésnél 10% árengedmény.

Árjegyzék ingyen és bérmentve zárt borítékban.

Az összes betegápoláshoz szükséges szerek és cikkekéről képes árjegyzék kíváncsra szintén díjmentesen küldetik.

Ss. 5479—897.
tlkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tóth Lajosné Félián Anna végrehajthatónak Kőnczei Domokos kazdiszentléleki lakos végrehajtást szenvedett elleni 85 frt 95 kr kr tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő K.-Szentlélek község határán fekvő a kazdiszentléleki első rész 1283. számú tlkvb. foglalt A+ 1123, 1124/a, 1124/b, 1137 hrszám 684 frt becsértékű ingatlanokra a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi március hó 8-ik napjáv délelőtti 9 órakor K.-Szentlélek község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatnak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.
K.-vásárhely 1897. évi nov. 24-én.

(36 1—1)

Gaál István,
kir. törvénzéki bíró

Sz. 5482—897. tlkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zonda Mihály kézdipolyáni lakos végrehajthatónak Lőrincz Gergely k.-polyáni lakos végrehajtást szenvedett elleni 1060 frt tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő K.-Polyán község határán fekvő a k.-polyáni 14 számú tlkvb. foglalt A+ 24, 25/1 hrsz. 207 frt, egy a k.-polyáni 2241 sz. tlkvb. foglalt A+ 26 hrszám 1 frt, a k.-polyáni 14 számú tlkvb. foglalt 6164 hrsz. 12 frt 7613, 7614 hrszám 34 frt, a k.-polyáni 2240 számú tlkvb. foglalt A+ 4388 hrszám 5 frt és 10816, 10817 hrszám 45 frt becsértékű ingatlanokra a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi március hó 12-ik napján d. e. 9. órakor K.-Polyán község házában meg tartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 3. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.
K.-Vásárhely, 1897. nov. 24.

Gaál István, kir. trvszéki bíró.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közönség szíves tudomására adni, hogy Kovásznán

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitottam, a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágb. elvállalok.

Rendelés minden nap reggeltől estig

Dr. Morvay István

25 39—*

egyetemes orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája.

ÚJ VILÁGÍTÁS! TÜNDÉRIES FÉNY!

ELECTRA

gázfejlesztővel, mely felülmul minden eddigi világítózert, fénye a vilánnal azonos, de sokkal kellemesebben hat a szemre.

TELJESEN VESZÉLYTELEN ÉS MINDEN ***

*** EDDIGI KÉSZÜLÉKET FELÜLMUL,

melynek folytán üzletek, kávéházak, vendéglők, szállodák és magánlakások világítására igen alkalmas.

Kitünő működésért jótállok.

Ezen legjobbnak elismert készülék költségvetésével kívánatra készséggel szolgál.

Továbbá ajánlom gőzerőre berendezett nyomdám t, a hol minden fajta nyomdai munkákat, úgymint: könyveket, folyóiratokat, körleveleket, meghívókat a legegyszerűbb kiállítástól a legdiszesebbig lehető legjutányosabb árban elvállalok; továbbá figyelembe ajánlom úgy a községi előljáróknak, valamint ügyvédeknek és magánosoknak a részükre szükségeltető nyomtatványok nagy raktárát.

Kiváló tisztelettel:

IFJ. JANCÓSÓ MÓZES,
nyomdatulajdonos.

Levelezéseknél pontos címet kérek.

Pályázat.

A kászon-altizi körjegyzőségnél, kifogástalan magaviseletű, teljesen jártas fiatal segédjegyző azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatok okmányolandók. Megjegyeztetik, hogy ezen állás 4 hét alatt rendszeresítettik.

Kászon-Altizen, 1898. febr. 16-án.

Pálffy András,
körjegyző.

(1—2 38)

HIRDETÉSEK

lapunk kiadóhivatálában felvételnek.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrássy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön ezég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával s a Mauthner névvel jelezve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

28 6—17